

Sygn. akt II UK 174/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku T. F.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Bydgoszczy
o prawo do renty socjalnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 25 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Gdańsku
z dnia 13 listopada 2014 r., sygn. akt III AUa 307/14,

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie
obciąża wnioskodawcy kosztami postępowania kasacyjnego**

**2. przyznaje radcy prawnemu Z. K. - Kancelaria Radcy
Prawnego w B. od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w S.)
kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) powiększoną o kwotę należnego
podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej świadczonej na rzecz wnioskodawcy w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2014 r., III AUa 307/14, Sąd Apelacyjny w
Gdańsku oddalił apelację wnioskodawcy T. F. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy z dnia 10 grudnia 2013 r., którym
oddalono jego odwołanie od decyzji pozwanego organu rentowego - Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Bydgoszczy - w sprawie o rentę socjalną, wobec niespełnienia przez wnioskodawcę przesłanek określonych w art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.).

Powyższy wyrok zaskarżył w całości pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenie prawa procesowego - art. 232, 278 § 1 i 286 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. „przez nierozpoznanie istoty sprawy (...)” oraz art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej, „przez błędną jego wykładnię (...)” wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością, ze względu „na to, że orzeczenie narusza wskazane w petitum przepisy prawa materialnego i procesowego (...)”.

W odpowiedzi na skargę, pozwany organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie z zasądzeniem kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeżeli podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest oczywista zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być

rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437).

Tymczasem w okolicznościach sprawy, uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie sprowadza się do polemiki z poczynionymi na podstawie opinii biegłych ustaleniami Sądu pierwszej instancji, co do stanu zdrowia wnioskodawcy, z których wynika, że jego całkowita niezdolność do pracy nie jest wynikiem naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem przez niego 18 roku życia lub przed ukończeniem nauki w szkole. *Nota bene*, w świetle ustaleń Sądu Apelacyjnego okoliczność ta była już oceniana w poprzednich sprawach z odwołań wnioskodawcy od wcześniejszych decyzji organu rentowego. Nie oceniając tej okoliczności na tym etapie sprawy, warto wszakże przypomnieć, że wedle utrwalonego orzecznictwa moc wiążąca prawomocnego wyroku (jego prawomocność materialna) oznacza konieczność uwzględnienia przez sąd faktu istnienia konkretnego wyroku o określonej treści, co w sprawie może oznaczać, że fakt niepowstania niezdolności do pracy przed ukończeniem przez wnioskodawcę nauki w szkole, został - w toku dotychczasowego postępowania - ustalony, stąd nowe wnioski, oparte na tej samej podstawie mogą oznaczać zakaz merytorycznego orzekania z uwagi na tzw. powagę rzeczy osądzonej (art. 365 § 1 k.p.c.). Zgodnie z tym przepisem, orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i organy państwowe. W praktyce oznacza to, że sąd obowiązany jest uznać, że kwestia prawna, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w innej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w sprawie przez niego rozpoznawanej, kształtuje się tak, jak to przyjęto w prawomocnym wcześniejszym wyroku. W przeciwnym razie wyroki sądowe miałyby walor jedynie opiniujący, a nie stanowczy i imperatywny. Jak się zatem słusznie podkreśla w doktrynie, skutkiem zasady mocy wiążącej prawomocnego wyroku jest to, że przesądzenie we wcześniejszym wyroku kwestii o charakterze prejudycjalnym oznacza, że w procesie późniejszym ta kwestia nie może być już w

ogóle badana (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2013 r., I UK 29/13 - niepublikowany).

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie obciążając wnioskodawcy kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c.

Zasądzając koszty niepłaconej pomocy prawnej, którą w imieniu wnioskodawcy świadczył jego - ustanowiony z urzędu - pełnomocnik, uwzględniono taryfowe wynagrodzenie zgodnie z § 11 ust. 2 oraz § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).